

Datum
2019-10-29
Adress

Yttrande

Diarienummer
GYVF-2019-2957

Till
Kommunstyrelsen

Motion av Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om bättre studiero i våra skolor STK-2019-897

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

I Jörgen Grubbs (SD) och Nima Gholam Ali Pours (SD) motion om bättre studiero på våra skolor föreslås bland annat att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att utarbeta riktlinjer kring hur skolpersonal ska främja studiero samt att nämnden årligen arrangerar en konferens för skolpersonal där lärarnas befogenheter lyfts.

Sammantaget är gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens åsikt att områdena trygghet och studiero redan är tydligt reglerade i skollagens bestämmelser. Nämnden bedömer att Malmö stads gymnasieskolor redan arbetar ändamålsenligt för att främja studiero och trygghet. Vidare anser nämnden att rektor, som är ytterst ansvarig för sin skola, har bäst förutsättningar att avgöra vilka insatser som behövs för att uppnå trygghet och studiero.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) har fått i uppdrag att avge yttrande om en motion av Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om bättre studiero i skolan. I motionen presenteras fyra förslag som berör gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområden. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Att uppdra åt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att med stöd i skollagen utarbeta riktlinjer omkring hur skolpersonal ska främja studiero.
- Att uppdra åt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att uppdra åt gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen att årligen redogöra gymnasieskolornas ordningsregler för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

- Att grundskolenämnden i samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden årligen arrangerar en konferens för skolpersonal där man lyfter upp lärarnas befogenheter i Malmö stad samt betonar vikten av studiero inom utbildningsväsendet.
- Att grundskolenämnden och gymnasienämnden ger möjlighet till vidareutbildning för den skolpersonal som vill/behöver utveckla sitt ledarskap.

GVN:s synpunkter på motionen beskrivs enligt nedanstående redovisning. Yttrandet innehåller endast kommentarer och synpunkter kring de förslag som är direkt ställt till GVN.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens synpunkter

GVN delar motionärernas åsikt om att studiero i klassrummen är mycket viktig för att eleverna ska nå målen med sin utbildning. Utbildningen ska utformas på ett sätt som gör att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Studiero, elevernas trygghet och ledarskapet i klassrummet är prioriterade områden för Malmö stads gymnasieskolor. Skolornas personal arbetar aktivt för att främja en trivsamt skolmiljö och rektor har det yttersta ansvaret för att skapa trygghet och studiero i skolan.

I motionen beskrivs att det finns elever som gör det nästan omöjligt för övriga elever att få den studiero de behöver. Nämnden vill poängtera att elevers studiero kan påverkas av flera olika faktorer och att det inte nödvändigtvis är andra elever som påverkar studieron negativt. En försämrad studiero kan också bero på yttre påverkan såsom till exempel trafikbuller utanför skolan eller renovering av byggnader i skolans närområde. Förvaltningen tar detta i beaktande i sitt arbete med lokalplanering för att undvika att studieron på skolorna försämras på grund av yttre omständigheter.

Enligt Skolverkets rapport *Ordningsregler och disciplinära åtgärder – en kartläggning av skolors arbete* från 2018 är det skolans långsiktiga och förebyggande arbete som ger bäst effekt för trygghet och studiero. Även om ordningsregler och disciplinära åtgärder kan ha en viss betydelse tyder resultatet på att skolornas förebyggande arbete är viktigare. Lärarna på Malmö stads gymnasieskolor arbetar för att främja studiero i sitt dagliga arbete. Det är särskilt viktigt att läraren har kunskap om elevernas individuella förutsättningar och behov för att kunna anpassa undervisningen efter dessa. Studiero främjas också av en varierad undervisning i vilken eleverna görs delaktiga. Vidare är det viktigt att läraren är tydlig och förklarar arbetsuppgifterna för eleverna och försäkras sig om att eleverna förstår dem. Slutligen kan studiero främjas genom att läraren arbetar med att skapa goda relationer, dels mellan eleverna och dels mellan eleverna och läraren. Utifrån rektors lektionsbesök och i medarbetarsamtal kan lärare lyfta om de behöver stöd för att stärka sitt arbete med studiero och ledarskap. Det finns även möjlighet att få stöd från den lokala och den centrala elevhälsan. Skolorna kan också få stöd från huvudmannen för att främja studiero och vid åtgärder när en elev stör undervisningen eller uppträder olämpligt.

Skollagens utformning avseende området trygghet och studiero anger tydligt skyldigheter men även befogenheter direkt till ansvarsnivån rektorer och lärare. Huvudmannens ansvar

omfattar åtgärder av betydligt ingripande karaktär för enskild elev. Enligt 5 kap. skollagen är rektor ytterst ansvarig för elevernas trygghet och studiero. Skolorna arbetar aktivt med värdegrundsarbete och med att förebygga beteenden som kan påverka studieron negativt. Vid en eventuell situation då en elev stör undervisningen och de insatser som skolpersonalen gjort i ett förebyggande syfte inte är tillräckliga, kan skolan besluta om disciplinära åtgärder för att skapa en god studiemiljö. Dessa åtgärder, tillsammans med rektors och lärares allmänna befogenheter, regleras av skollagens bestämmelser. Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt, ska rektorn se till att saken utreds. Vid utredningen ska skolan samråda med elevens vårdnadshavare. Det finns även bestämmelser om utredningar när det gäller en elevs behov av särskilt stöd.

I enlighet med skollagen har varje skolenhet ordningsregler som beslutas av rektor. Reglerna ska utformas under medverkan av eleverna. En förutsättning för studiero och trygghet är att både elever och personal på skolan känner ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön och har respekt för varandra.

Studiero och lärmiljö utvärderas kontinuerligt som en del i skolans systematiska kvalitetsarbete. Ett urval av Malmö stads gymnasieelever svarar årligen på en enkät där de bland annat får uppge om de upplever att de har studiero på sina lektioner. Resultatet från den senaste elevenkäten visar att det finns brister gällande studiero och därav kan det behövas fler åtgärder och metoder för att förbättra studieron. Utifrån enkätresultaten gör skolorna en analys som ligger till grund för utvecklingsåtgärder kring exempelvis trygghet och studiero. Detta som en del av det systematiska kvalitetsarbetet på varje enskild enhet som rektor ansvarar för. Enkätresultaten följs även upp på aggregerad nivå genom huvudmannens kvalitetsrapport.

Angående förslaget att utarbeta riktlinjer kring hur personal ska främja studiero samt förslaget att årligen redogöra för skolornas ordningsregler för nämnden bedömer GVN att det inte finns ett behov av detta då trygghet och studiero är områden som är tydligt reglerade i 5 kap. skollagen. Malmö stads gymnasieskolor arbetar förebyggande för en trivsam skolmiljö och har redan möjlighet att vidta åtgärder för att skapa en god studiero. Dessutom skulle det innebära ytterligare en administrativ börda för skolorna att årligen redogöra för sina ordningsregler. Som ytterst ansvarig för sin skola har varje enskild rektor bäst förutsättningar att avgöra vilka insatser som behövs för att uppnå trygghet och studiero.

Angående förslaget om en årlig konferens för skolpersonal är GVN av uppfattningen att skolpersonalen på Malmö stads gymnasieskolor är väl medvetna om vikten av studiero. Även lärarnas befogenheter utifrån skollagen är kända och vid behov erbjuds lärare stöd från ansvarig rektor. Därmed bedömer nämnden att det inte finns behov av en årlig konferens likt den som beskrivs i motionens förslag.

Angående förslaget om vidareutbildning för skolpersonal som vill/behöver utveckla sitt ledarskap anser GVN att skolpersonalen redan ges möjligheter till fortbildning vid behov, i syfte att till

exempel utveckla ledarskapsförmågan i klassrummet. Rektor beslutar, utifrån sin professionella bedömning, om fortbildning för personalen på sin skola.

Sammantaget är GVN av uppfattningen att ett aktivt värdegrundsarbete, strukturerad och varierad undervisning samt tillitsfulla relationer mellan lärare och elever ger förutsättningar för studiero. Nämnden bedömer att Malmö stads gymnasieskolor redan arbetar ändamålsenligt för att främja studiero och trygghet. Vidare menar GVN att det finns tillräckliga möjligheter för skolpersonalen att skapa studiero utifrån bestämmelserna i skollagen. Nämnden anser att rektor, som ytterst ansvarig för sin skola, har bäst förutsättningar att avgöra vilka insatser som behövs för att uppnå trygghet och studiero.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås GVN föreslå kommunfullmäktige besluta att avslå den andra, fjärde och femte att-satsen i motionen samt att anse den sjätte att-satsen besvarad.

Ordförande

Juan-Tadeo Espitia

Förvaltningsdirektör

Lars Rehnberg

Skriftlig reservation från sverigedemokraterna.